

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 14 Febr. 1877, kl. 5 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 18 Kap. 16 §
Strafflagen.*

Under anförande, att det skydd emot grym och hänsynslös behandling, som genom nuvarande stadgande i nämnda lagrum blifvit beredt åt husdjuren, syntes med allt skäl böra förunnas alla slag af kreatur, har Herr *Ludv. Torpadie* uti en i Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 7) hemställt det Riksdagen ville för sin del besluta, att ofvan berörda § måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»Visar någon uppenbar grymhet mot djur; straffes med böter, högst ett hundra riksdaler.»

Detta lagrum lyder nu sålunda:

»Visar någon i behandling af egna eller andras kreatur uppenbar grymhet; straffes med böter, högst ett hundra riksdaler.»

Visserligen torde detta stadgande icke, såsom motionären synes hafva antagit, endast afse husdjuren, utan åtminstone äfven sådana vilda djur, som, fångade eller tämda, någon tid tillhört en person, och domstolarne i allmänhet lära jemväl vid tolkning af detsamma hafva ansett, att en person, som fångat ett vildt djur eller satt sig i besittning af ett annat sådant, som dittills saknat egare, i och med fångandet eller besittningstagandet varit att betrakta såsom blifven egare till djuret och alltså kunnat straffas äfven för sådan grym behandling af detsamma, som egt rum omedelbart derefter. Men en motsatt uppfattning har äfven i flera

Bih. till Riksd. Prot. 1877. 7 Saml. 6 Häft.

fall gjort sig gällande och ostridigt torde vara, att nuvarande lagstiftning utesluter möjligheten att bestraffa den, som, utan att fånga eller på något annat sätt taga i besittning ett djur utan egare, på ett grymt sätt behandlar, till exempel lemlästar detsamma.

Enahanda skäl, som förefinnas för att skydda de djur, som hafva egare, gälla äfven i fråga om de vilda eller herrelösa djuren. Lagstiftningen i detta ämne, hvilken i Strafflagen fått sin plats i det kapitel, som afhandlar sedlighetsbrotten, torde också, lika mycket som den afser skydd för djuren, böra vara riktad emot den grymhet i viljan, som visar sig i ändamålslös misshandling af djur, vare sig att dessa hafva eller sakna egare.

Det synes Utskottet sålunda angeläget, ej mindre att afhjelpa den otydlighet i nuvarande lag, som ofvan antydda osäkerhet i dess tillämpning utvisar, än äfven att utsträcka hittills i ämnet gällande stadgande till djur utan egare; och får Utskottet alltså, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med motionärens förslag, vördsamt tillstyrka,

det Riksdagen måtte för sin del besluta, att 18 Kap. 16 § Strafflagen måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Visar någon i behandling af djur uppenbar grymhet, straffes med böter, högst ett hundra riksdaler.

Stockholm den 13 Februari 1877.

På Utskottets vägnar:

ERIC SPARRE.

Reservationer:

af Herr Grefve Sparre: »Bestraffandet af grymhet mot kreatur är en nyhet i vår lagstiftning, men hvilken hittills undgått det öde, som icke sällan

drabbar alla nya institutioner — det, att väcka missnöje. Stadgandet härom, först infördt genom Kongl. förordningen den 21 December 1857, intogs oförändradt i 18 Kap. 16 § af nu gällande strafflag. Detta stadgande, med varsamhet tillämpadt af domstolarne, har, på sätt under diskussionen i Lag-Utskottet blifvit upplyst, tolkats just i öfverensstämmelse med den åsigt, motionären hyllat, så nemligen, att det blifvit tillämpadt, icke blott vid grym behandling af så kallade hemdjur, men äfven vid behandling af vilda djur, och dessa icke blott sådana, som hållas inneslängda, utan äfven sådana, som vid jagt skadas eller fångas. Flerfaldiga exempel derpå anfördes. Då lagen således tolkas och förstås just så, som man önskar, synes mig icke vara skäl att förändra densamma. En sådan förändring kunde missförstås i den syftning, att tillämpningen komme att gå allt för vida. Menniskans herravälde öfver djuren och rätt att begagna dessa för sina ändamål medgifver eller till och med nödvändiggör stundom en viss grymhet. Utskottet har i sin motivering erkänt detta genom insättandet af ordet »ändamålslös»; men detta ord återfinnes icke i texten och alldeles omöjligt vore det icke att denna nya redaktion skulle kunna föranleda dertill, att de så kallade vivisectionerna eller användandet af en metmask på en krok eller kokandet af en hummer kunde stämpas som brott. Man måste vara varsam att icke gifva denna karakter åt handlingar, hvilka allmänt anses såsom oskyldiga. Då derjemte förändringen, på sätt jag redan nämnt, är *obehöflig*, har jag inom Utskottet varit af den mening,

att motionen bör lemnas utan afseende.»

af Herr Grefve *Mörner*: »Då den nuvarande lagstiftningen torde innefatta tillräckligt skydd emot misshandel af djur och den föreslagna ändringen således kan vara onödig, får jag mig emot Utskottets beslut reservera».

af Herr *Lindgren*: »Genom det af Utskottets pluralitet antagna förslag har man kommit ett godt stycke längre, än nu varande lag stadgar i fråga om misshandel af djur, i det skyddet ej längre blifvit inskränkt till »egna och andras kreatur», utan omfattar *allt hvad skapadt är och anda har*. Jag vill visst ej proklamera den sats, att människan har rätt att öfva uppenbar och onödig grymhet mot något djur, vare sig det sker af barbariskt sinnelag i allmänhet eller under »kampen för tillvaron», och skulle derföre gerna vilja bidra till en lagförändring i denna rigtning, om jag icke hade den föreställning, att en sådan onödig grymhet nu för tiden i vårt land mera sällan förekommer, och dessutom befarade, att förslaget, om

det blefve lag, komme att i tillämpningen medföra stora svårigheter och mången gång leda till missbruk samt obefogade angifvelser och trakasserier, hvarföre jag, för min del, afstyrker lagförändringen».

af Herrar *von Gegerfelt, Sjöbring, Fröberg* och *Nils Pettersson*;

Herr *Asplund* har begärt få antecknadt, att han i motionens behandling inom Utskottet icke deltagit.